

Amerikka on tällä hetkellä vastaanottavainen aatteille.

Uutta yhteiskunnallista ajattelua kaivataan kipeästi.

(Lehtemme Amerikan kirjeenvaihtajalta.)

Fitchburgissa, toukok. 13 p:nä 1932. Allekirjoittaneen usein tehnyt mieli antaa jonkinlainen yleiskuva amerikkalaisesta työväenliikkeestä, sen asemasta ja varsinkin työväen yleisestä mielipiteestä sodan jälkeisenä aikana, mutta en ole uskaltanut siihen ryhtyä sitä syystä, että selvän ja tajuttavan kuvan antaminen siitä on varsin vaikea tehtävä. Kun amerikkalaisen työväen keskuudessa tunnetuin ja tunnistetuin

sanomalehtimies ja agitaattori, Oscar Ameringer

sattui tällaisen kuvauksen juuri hiljattain lukijolleen esittämään, niin toivon hänen saavan puheenvuoron suomalaisen sosialistien lehtien puolesta, koska hän voi tämän kuvan maalaata paremmin kuin yksikään toinen.

Koska suomalaiset toverit eivät tunneta Oscar Ameringeriä, niin esittelin hänet lyhyesti tässä. Ameringer on tullut tähän maahan noin 45 vuotta takaperin siirtolaisena Bajerista, Sak-

sasta. Tällöin hän oli jo noin parikymmenen vuoden ikäinen. Nuoruutensa päivinä hän oli tutustunut työväenliikkeeseen Saksassa ja tänne tulonsa jälkeen hän on kaiken aikaa vaikuttanut täällä työväen keskuudessa. Hän opetti maan kielen niin perinpohjaisesti, että hän osaa ei ainoastaan kielen, vaan sen kaikki murteetkin, m.m. etelän työläisenä etelän tupakka-, puuvilla- ja sokeriviljelyksillä, työskennellyt hiilikaivoksissa, metsätyössä ja keskilännen farmeilla. Vaikuttanut sanomalehtimiehenä, kirjailijana ja agitaattorina tämän suuren maan jokaisessa kolmessa. Hän tuntee työväenliikkeen ja ennenkaikkea työväen pohjajoukot ja niiden ajatuksen juoksen eikä parhaimminkin yksikään toinen työväen agitaattori ja sanomalehtimies koko täällä mantereella. Työväen asialla liikkueensa hän on majailut etelän neekerien ahtaissa ja liikaisissa asunnoissa sekä

pohjolan jätkien murjuissa. Hän on työttänyt itseään lutikoilla ja muilla syöpäläisillä ja "vuodattanut litroitain punaista vertaan työväenasiasta puolesta", kuten hänen omat sanansa kuuluvat. Hän on tämän maan työväenliikkeessä tunnetuimpiin terävin työnkääntäjä ja sanomalehtimies sekä puhuja. Hän on humoristi, satirikko, filosofi ja suuri humanisti samalla kertaa, jonka vertaista ei tällä mantereella ole toista, ainakaan tällä kertaa. Siitä syystä hänen kirjoituksiaan luetaan enemmän kuin yhdenkään toisen työväen sanomalehtimiehen ja kirjailijan. Mutta antakaamme nyt hänelle puheenvuoro esilläolevasta asiasta. Hän kirjoittaa tästä otsikolla

Työväen vanhoillisuuden syyt,

lainaten aluksi New York Timesin kirjoituksen erästä kohtaa, seuraavalla mielenkiintoisella tavalla:

"New York Times lausuu:

"Vanha usko on, että pitkäaikainen taloudellinen puute tekee itsensä tunnetuksi yhteiskunnallisten levottomuuksien muodossa. Ja kuitenkin tänä kolmantena vakavana lamaannusvuotena uhkaukset valitsevaa järjestelmää vastaan eivät ole häiriintyneet laisinkaan. He eivät kuitenkaan voineet unohtaa

puhelin 258. jectelmän hävittämiseksi. Poliittisia levottomuuksia ja vallankaatumisia on tähän asti tapahtunut vain maanviljelysmaissa, missä työväki — järjestyneet kaupunkityöläiset — ovat vähemmistö. Mutta tässä maassa. Suuret britanniassa ja Saksassa, joissa on suuri teollisuusväestö, kukaan ei vakavissaan ajattele minkäänlaista väärää vallitsevalle järjestelmälle työväen toiminnan kautta."

Hyvin sanottu ja totta. Ainoa, mikä

miten työväestä on tullut näin kiltteivän nöyriä.

Siksi tässä olisi tuo puuttuva yksityiskohta.

Työväen pako alkoi maailmansodan puhjetessa, jolloin se, unohtaan tehtävänsä ja omat etunsa, pää edellä suksiksi ristiänsä viritettiin verileikkiin. Ei edes viidettä osaa saksalaisista, ranskalaisista, englantilaisista, belgialaisista, italialaisista, venäläisistä y.m. proletariaateista mekaanisista omistajien ja maan isäntöiden, jotka olivat voitu sensoaleen siihen haudata. Mutta tämä on pikku selkeä. Ihminen ei ole sitä, mitä on, vaan sitä, mitä hän luulee olevansa ja kun työläiset siellä saivat päähänsä, että he ovat vitsinlaisen sivistyksen suojelejoita, seurasi siitä oli selvä.

Teurastuksen jälkeen **yrityttin antaa suudeina ja sopia.**

He eivät kuitenkaan voineet unohtaa

summasta.

neljää murhaamisvuotta. Kädet olivat liian veriset ja huulet liian karkeat kaden puristamiselle ja suuteleille. Sihen mennessä myös useat työväen unionien ja puolueiden johtajista olivat saaneet maistaa ihanaudesta istua rinnan entisten ristiänsä kanssa, pelastaa isänmaata sanottujen ristiänsä saaliin himon ja typeryyden seurauksilla. Jotkut heistä olivat palvelleet tämän talvon maan ministereinäkin ja kun ei ole mitään niin demoraliseraavaa tavalliselle työväen johtajalle kuin olla yhdessä sellaisten kanssa, joita allajunnassaan pitää itseään parempina,

nämä toverit olivat hieman hitaita

saamaan takaisin (tuokka)-tietoisuutensa.

Tässä maassa virallinen työväenliike ei ole koskaan ollut täydellä sydämeään internationalistista ja vielä vähemmän sosialistista ja kun se ei kohonnut niin korkealle kuin Euroopan työväki, sillä ei myöskään ollut niin paljon alaspain tuloa. Sen poliittinen kyyrytömyys pidätti sen myös ministeripolkoista. Niinpä sen sodanaikainen toiminta suureksi osaksi rajoittui "liberty bondien" "vapauslainabondien" myyntiin, neljän minuutin puheiden pitämiseen ja toisinaan halrahtuuden punkin riveistään pois karkaisemiseen.

Luonnollisestikin sitten kun

seksi Karjalaan uitto- ja metsätiihin.

einkustannukset olivat nousseet kattoon asti,

työväki vaati itselleen oikeudenneu-kaista ja tasapuolista osansa sotajan hyvinvoinnista ja sai myös, koska sotavaroitot silloin leijailivat tähtien korkeuksissa.

Mutta tuskin oli viimeisen työkinlaukaisen kaku taunontu Euroopassa, kun ihana unelma työn ja pikamatt solidarisuudesta päätyi täällä. Mutta mitäpä siitä. Mikä menee ylös, sen täytyy myös tulla alas. Palkat olivat kohonneet, joten...

Työväki oli hämmästynyt

ja surullinen, kun sen entiset toverit kuritusjoukkueissa, liberty bondien myynnissä ja kauntien puolustusneuvostoissa hämmästyttivät sitä uudessa osassaan työpajan komiteoissa. Charles Maria Dawis järjesti mammonan (vai oliko se Amerikan) minuuttimethet. Pankkiirien ja tehtailijain liitot antoivat rahojaan ja siunauksensa vastasyntyneelle

Amerikan Legionalle,

joka ryhtyi lynkkaamaan iww:lääisiä pieksämään Non-Partisan liiton puhujia, hajoittamaan radikaalien kokouksia, reitittämään unionien kokouspaikkoja ja joissakin tapauksissa vielä avusti lakkojen rikkomisajain.

Liittovaltion tuomari Anderson antoi kuuluisan estetuomiensa lakossa olevia kaivosmiehiä vastaan, tuomari Wilker-

Oirkkolante 6, puh. 258

son antoi laajennetun ja parannetun painoksen samasta estetuomiasta lakossa olevia rautateiden pajamiehiä vastaan. Molemmat lakot murskattiin. Niin kävi myös terästyöläisten lakolle huolimatta Ed. Nockleesin, John Fitzpatrickin ja W. Z. Fosterin sankarillisista ponnistuksista, joita tukemassa oli Amalgamated Clothing Workers rahasto.')

Mooney ja Billings teljettiin vankilaan.

Sacco ja Vanzetti

alkoivat matkansa sähkötuolin. Vieläpä täysin luotettava, järkevää ja konservatiivista A. F. of Laborin virkailijoihin pistettiin tyrmin kohtamaan siellä punikkiveliään, joita olivat enemmän karkoittelet unoistaan. Pako oli täydellinen.

Kun suuri romahdus tuli syksyllä v. 1929,

työväki oli vieläkin niin tyrmästyntynyt

siitä kuristuksesta, jonka sille voittoilijat olivat antaneet, ettei se välittänyt peloteltu ja toivoton, ettei sillä ollut rohkeutta johtaa työväenmielisen oitukia sitten kun työläisten vaellus tehtaista kaduille oli alkanut. Se oli niin lyöty, peloteltu ja toivoton, että

*) Kuten aikaisemmassa kirjeessäni osoitin, tämä estetuomiolaki on nyt muutettu niin, että estetuomiota työväen järjestöjä vastaan ei saa antaa muuta kuin poikkeustapauksissa.

se yhtyi päälle päätteeksi rahavallan huutoon "almuja" vastaan.²⁾

Se oli niin lyöty, peloiteltu ja toivoton, että silloin kun kansallinen hyvinvointi olisi vaatinut palkkojen ennaltaan pitämistä, työajan lyhentämistä, lapsityön tykkänään lopettamista, niin parhain, mitä sen johtajat kykenivät tekemään oli rukoilla

"please, älkää lyökö enää meitä tai bolshut vievät teidät."

*

Well, mitä tämän suhteen olisi tehtävä. Kirotako järjestynyttä työväkeä? Alkaako uusia unioita ja poliittisia puolueita samasta ihmisainehistosta? Ei, tuhannen kertaa ei.

Valistakaa,

valistakaa työväkeä, valistakaa farmareita, valistakaa keskiluokkaa ja opintie-ammattilaisia, valistakaa valistuneita. Ne kaikki ovat samassa laivassa työväen kanssa ja laiva on karilla.

Osoittakaa heille, että kansalla on valta tehdä kaikki tämä laillisesti ja perustuslaillisesti, ja jos nykyinen hallitseva luokka yrittää riistää kansalta sen perustuslailliset oikeudet, sillä on vallankumouksellinen oikeus puolustaa

²⁾ Tällä kirjoittaja tarkoittaa sitä, kun A.F.L:n konventionissa vielä viime syksynä hyväksyttiin päätöslauselma, jolla liitto vastustaa yhteiskunnallista työttömyysvakuutusta, koska amerikkalainen työläinen ei alistu ottamaan vastaan "almua", joksi vakuutus oli leimattu. Amerikan Sosialistipuolue on aina ajanut työttömyysvakuutusta.

vapauksiaan ase kädessäkin, jos tarve vaatii.

Ja kaikessa tässä, älkää unohtako farmaria. Kuten Times toimituskirjoituksessaan viisaasti osoittaa, hän ei ole niin totteleva "moukka", miksi katukäytävä filosofi tahotoisi hänet kuvata. Tässä maassa erikoisesti hän on ollut jokaisen radikaalisen liikkeen etunenässä, joka on häirinyt omistavan luokan unta Shayn kapinasta North Dakotan Non-Partisan liittoon asti. Käykää siis veli farmarin kimppuun myös. Valistakaa kaikkia. Ihmisten mielet eivät koskaan ennen ole olleet sen vastaanottavaisempia uusille aatteille kuin nyt."

Toveri Ameringer on tässä kirjoituksessaan, kuten niin usein ennenkin,

osunut juuri naulankantaan.

Hänen kuvauksensa koskee Amerikan Federation Laboria, joka tässä maassa edustaa suurinta osaa ammatillisesti järjestynyttä työväkeä, ja siinä suhteessa hänen antamansa kuva on aivan oikea. Oikea on hänen antamansa kuva myöskin siitä, ettei koskaan ennen tämän maan työväki, farmarit mukaan luettuna ja opintienammattilaiset ja sivistynyt köyhälistö myöskin, ole ollut niin vastaanottavainen uusille aatteille kuin tällä kertaa, joten sosialistinen valistus lankeaa hyvään maahan. Mutta mitäpä minä siihen enää lisäisin, jonka toinen on jo sanonut.

Oskari Tokoi.

niin
uha
sod
J
toin
asei
sen
hyö
yh
ee
S
sod
vas
loin
tioi
—
—
poli
Zür
joka
sen
sa
kin)
mal
pair
vas
T
mui
am
Z
myö
jon
mas
vast
asio
siss